

PUBLIEKSVERSLAG 2016

2016 STERKER, ZICHTBAARDER EN TOEGANKELIJKER

BESTE LEZER,

In 2016 hebben we hard gewerkt aan het sterker maken van onze organisatie. We kregen hierbij hulp van "Wijzer Werven" en drie nieuwe bestuursleden afkomstig uit het bedrijfsleven en de culturele sector; Hester Schölvincq, Iris Broersma en Max Schimmelpenninck.

We hebben afscheid genomen van Job Moolenburgh die acht jaar onze penningmeester is geweest. We zijn hem zeer erkentelijk voor al het werk dat hij heeft verzet en wensen hem veel succes in zijn nieuwe functie als voorzitter van het bestuur van Kasteel Amerongen.

We zijn zichtbaarder geworden doordat we een groter, breder en diverser publiek hebben kunnen bereiken. Dit door middel van ons landelijke publieksevenement de Dag van het Kasteel en onze studiedagen en excursies verspreid over heel Nederland. **Bond Heemschut** heeft in haar blad een mooie special aan ons geweid.

En door de vernieuwde agenda en nieuwsberichten op onze website en een sterkere presentie op social media krijgt het publiek een beter beeld wat er te doen is en wat er speelt. Je hoeft niets meer te missen.

Specifiek voor onze vakgenoten waren we zichtbaar op verschillende symposia zoals het IPHS congres aan de TU Delft, het kastelencongres Chateau Gaillard in Ierland, het Congres van het Duitse Burgerverein en het Encounter Buitenplaatsencongres in Engeland.

Onze kennis over kastelen en buitenplaatsen is toegankelijker geworden met het online gaan van het complete Kastelenlexicon Nederland. Ook is het nu mogelijk om via de website onze bibliotheek en onze kastelen en buitenplaatsen dossiers online te bevragen. Deze kennis is beschikbaar voor iedereen die het wil benutten.

Dit was allemaal niet gelukt zonder de passie en gedrevenheid van bestuur en medewerkers, de steun en betrokkenheid van onze donateurs en vrijwilligers en de samenwerking met weer veel meer (erfgoed)partners. Allen hartelijk dank daarvoor! In dit verslag vindt u een impressie van onze activiteiten in 2016. Kijk op onze [website](#) voor meer!

Ik wens u veel leesplezier toe.

Heidi van Limburg Stirum | directeur

PUBLICATIES

STUDIEMIDDAGEN

DAG VAN HET KASTEEL

EXCURSIES

**NEDERLANDSE
KASTELENSTICHTING**

KENNISCENTRUM VOOR KASTEEL EN BUITENPLAATS

STUDIEMIDDAGEN, BEGELEIDING JONGE ONDERZOEKERS EN CONGRESSEN

Ben Olde Meierink op Kastelenplatform in Amerongen

ER IS VEEL KENNIS TE HALEN OP ONZE STUDIEDAGEN

Ruim 500 donateurs, (erfgoed)professionals, overheden, onderzoekers en belangstellenden namen in 2016 deel aan de kennisbijeenkomsten van de NKS. Verspreid door het land en in samenwerking met (regionale) erfgoedpartners werden deze bijeenkomsten gehouden.

- ✓ Studiemiddag op Kasteel d'Erp in Baarlo, Limburg: **Het veelzijdige Limburgse kastelenlandschap**. In samenwerking met Stichting Limburgse Kastelen
- ✓ Studiemiddag op Slot Zuylen in Oud Zuylen, Utrecht: **Erfgoedtoerisme zegen of vloek?** In samenwerking met de Stichting Utrechtse Kastelen. Een uitgebreid **verslag** vindt u op onze website.
- ✓ Studiemiddag op Bronbeek in Arnhem, Gelderland: **Omgaan met kastelen in oorlogstijd en erna, bescherming, schade, herstel en herbestemming**.
- ✓ Platformbijeenkomsten in samenwerking met RUG, RCE en sKBL. Dit zijn open fora voor iedereen die betrokken is bij kastelen, buitenplaatsen en hun historische omgeving. De fora dienen als plek voor het uitwisselen van informatie, kennis, expertise, vaardigheden en ervaringen. Er worden vakinhoudelijke discussies gevoerd, betrokkenen reflecteren op hun werkpraktijk en verbanden worden gelegd tussen verschillende invalshoeken en werkgebieden.
Op deze manier probeert de NKS meer maatschappelijk draagvlak te kweken voor het behoud van dit erfgoed.
 - Forum op Kasteel Amerongen samen met het platform Interieur. **Erfgoedensembles op kastelen en buitenplaatsen**.
 - Forum bij de RCE in Amersfoort. **Voorburchten. Onbekend maar toch bemind**.

Stuudiemiddag in Limburg. Ondervraging van het panel

NKS GEEFT PASSIE VOOR KASTELEN EN BUITENPLAATSEN DOOR

Jaarlijks doen studenten onderzoek bij de NKS. De NKS vindt het namelijk belangrijk dat een nieuwe generatie onderzoekers de gelegenheid krijgt om kennis te maken met het interessante en brede veld van kastelen en buitenplaatsen. Niet alleen wordt daarmee hun en onze kennis vergroot maar dit zorgt er ook voor dat de onderzoeksmethoden en -technieken doorgegeven en verder worden ontwikkeld. Daarnaast wordt op deze wijze de kennis over en de vaardigheden rond onderzoek naar kastelen en buitenplaatsen in stand gehouden. Iets dat wij zeer belangrijk vinden en zien als een onze hoofddoelen. De NKS ziet zich, als kenniscentrum, nadrukkelijk een rol hebben bij de opleiding van nieuwe onderzoekers.

In 2016 zijn door Fred Vogelzang en Ben Olde Meierink zes jonge onderzoekers begeleid: **Eline van Rossem** (UvA) **Annabelle de Gast** (UvA), **Susan de Jong** (WUR), **Frieda Kreuer** (UvA), Merel Spruit (UvU), Piet Harmelink (UvU) en Harmen Peet (UvU) begeleid. Dit heeft een verscheidenheid aan onderzoeken opgeleverd. Zij hebben zich respectievelijk verdiept in: de ontwikkeling van de buitenplaats cultuur, de opgravingsmethodiek van kastelenarcheologie, erfgoedwaarderingcriteria en de rol van beleving, de vergelijking erfgoedtoerisme tussen Nederland, Duitsland en Engeland, tuinarchitect Hugo Poortvliet, herbestemming van kastelen en buitenplaatsen tot kantoor en educatieve instelling.

Studente Merel Spruit aan het werk in bibliotheek NKS

CONGRESSEN EN LEZINGEN

Het belang van kennis over kastelen en buitenplaatsen wordt door de NKS ook internationaal onder de aandacht gebracht. Zo waren Heidi van Limburg Stirum en Ben Olde Meierink aanwezig op het 17e **'International Planning History Society'** (IPHS) Congres aan de TU Delft. In een presentatie werd aandacht gevraagd voor de bedreiging van buitenplaatsen door voortschrijdende verstedelijking. Fred Vogelzang

vertegenwoordigde de NKS op de tweede bijeenkomst van **Encounter, het European Network for Country House and Estate Research** in York.

Bestuurslid Wendy Landewé en Ben Olde Meierink waren namens de NKS aanwezig op de twee-jaarlijkse **Chateau Gaillard** bijeenkomst op Roscommon Castle in Ierland en Ben Olde Meierink heeft namens ons zitting in de wetenschappelijke raad van de **Duitse Burgerverein**. Meer **informatie** op de website.

Daarnaast is ons wetenschappelijk team op diverse plekken in Nederland aanwezig geweest voor het geven van lezingen en rondleidingen bij lokale en regionale erfgoedorganisaties. Ook publiceren ze behalve in ons eigen blad **Kasteel & Buitenplaats** in diverse andere bladen. Wilt u hen eens uitnodigen? Of heeft u een redacteur voor een artikel over een kasteel of buitenplaats nodig? Neem dan contact op via info@kastelen.nl.

DAG VAN HET KASTEEL, EXCURSIES EN PUBLICATIES

Deelnemersbijeenkomst Overijssel van de Dag van het Kasteel

Donateursexcursie Kasteel Twickel

DAG VAN HET KASTEEL BLIJFT GROEIEN

Het landelijke publieksevenement heeft in 2016 meer dan 75.000 mensen bereikt! Het evenement is groeiende en spreekt een steeds breder en diverser publiek aan. Dankzij een regionale aanpak doen steeds meer particuliere eigenaren mee waardoor het aanbod van opengestelde kastelen en buitenplaatsen steeds veelzijdiger en diverser wordt.

Dit was niet mogelijk geweest zonder de financiële steun van onder meer het Fonds voor Cultuurparticipatie. Hierdoor konden we zowel logo, huisstijl en website vernieuwen. Ook konden we de PR versterken waardoor we meer publiciteit konden genereren op tv, radio en de geschreven en digitale pers.

Het mooiste is dat we de deelnemers en vrijwilligers nu een goede ondersteuning kunnen aanbieden en dat duurzame regionale samenwerkingen zijn ontstaan. We zijn er trots op dat we in 2016 betekenisvolle ontmoetingen tot stand hebben kunnen brengen tussen het brede publiek en het erfgoed.

BELANG VAN ERFGOED

Samen met andere organisaties heeft de NKS in 2016 diverse malen het belang van steun aan erfgoed onderstreept.

- ✓ Het **pamflet Erfgoed is van en voor ons allemaal**. Hierin werden acht belangrijke erfgoedpunten namens vijftien erfgoedorganisaties gepubliceerd. NKS is als aangesloten organisatie bij de FIM verbonden aan het initiatief.
- ✓ De **petitie** tegen het plan van Jet Bussemaker om de fiscale aftrek voor onderhoud en restauratie van particuliere Rijksmonumenten af te schaffen werd door de NKS gesteund.

RUIJ 200 MENSEN GINGEN MET ONS OP EXCURSIES

Tijdens onze excursies hadden we prachtige ontmoetingen met eigenaren en beheerders. In 2016 hebben we zes excursies georganiseerd waaraan ruim 200 donateurs en hun introducees hebben deelgenomen. We bezochten locaties in Limburg, Overijssel, Noord- en Zuid-Holland, Friesland en Brabant. Waaronder ook een voor minder validen toegankelijke locatie. Buitenplaats Berbice in Voorschoten, Buitenplaats Spijkerbosch in Olst, het Coopmanshus en de Martenastins in Franeker, Landgoed Mattemburgh in Hoogerheide, Paviljoen Welgelegen in Haarlem en Kasteel Twickel in Delden werden bezocht. Een **impressie** is te vinden op onze website.

PUBLICATIES NKS 2016

- ✓ Blad **Kasteel & Buitenplaats** is 4x verschenen, oplage 2.000 exemplaren.
 - ✓ **Digitale nieuwsbrief** is 7x verschenen, verspreiding 2.500
- Tijdschrift of nieuwsbrief gemist? Al onze tijdschriften en nieuwsbrieven staan online.*

BOEKEN

- ✓ **Nijenrode, Burcht Buitenplaats Business Universiteit** door Ben Olde Meierink, met eindredactie door Fred Vogelzang. Dit boek belicht de lange geschiedenis van Nijenrode, met veel aandacht voor de bewoners, het gebouw en het park.
- ✓ **Nieuwe functies voor kastelen en buitenplaatsen, een eeuw herbestemming** door Fred Vogelzang. Dit boek laat zien hoeveel objecten sinds hun ontstaan een herbestemming hebben ondergaan. Tevens wordt belicht wat de ervaringen met verschillende type herbestemmingen zijn. Het geeft inzicht in wat (langdurige) herbestemming betekent voor dit erfgoed. Kortom het is een onmisbaar boek voor het erfgoedveld.

De boeken zijn te bestellen bij de Nederlandse Kastelenstichting, info@kastelen.nl. Meer informatie via de website.

RAPPORTEN

- In 2016 zijn door studenten verschillende onderzoeken uitgevoerd waarvan een rapport is verschenen. Ze zijn een prachtige aanvulling op onze reeks. De **rapporten** zijn vrij te downloaden via de website.
- ✓ **De betekenis van kasteelruïnes voor omwonenden: bezoek, verbondenheid en waardering** door Thijs Konijnendijk en Bouke van Gorp, NKS Rapport nr. 15
 - ✓ **Van A(mbitie) naar B(estemmings)plan, Sturing op de omgang met kasteelplaatsen door gemeenten** door Eline van Rossum, NKS Rapport NKS nr. 16

ORGANISATIE EN KERNGEGEVENS

De Nederlandse Kastelenstichting, kenniscentrum voor kasteel en buitenplaats is een ideële kennisgefundeerde en -gedreven non-profit stichting. Die kennis is de basis die de NKS al meer dan 70 jaar uniek en relevant maakt. Al onze projecten en activiteiten worden steeds gedragen vanuit onze kennis.

We produceren, verzamelen en analyseren kennis over kastelen, buitenplaatsen en hun historische omgeving in verleden, heden en toekomst. We presenteren dit op een zo breed mogelijke manier voor een zo breed mogelijk publiek in samenwerking met erfgoedpartners. We doen dat omdat we er van overtuigd zijn dat deze kennis het leven verrijkt, de beleving van dit erfgoed verdiept en het maatschappelijk draagvlak daarvoor versterkt. Dit erfgoed is het waard behouden te blijven!

STEUN ONS WERK, WORD DONATEUR

NKS is een onafhankelijke non-profit stichting met een ANBI status. U kunt ons helpen bij ons werk door donateur te worden.

Voor een bedrag van 35,- per jaar ontvangt u een boek uit onze kastelenreeks, 7 x per jaar de digitale nieuwsbrief en 4 x per jaar het blad "Kasteel en Buitenplaats". U ontvangt 20% korting op de publicaties van de NKS en een uitnodiging voor lezingen en excursies. Voor meer informatie, kijk op onze [website](#). Daarnaast kunt u ook een specifiek project steunen, aan ons schenken of ons gedenken in uw testament. Wilt u meer weten over de mogelijkheden, belt u dan gerust onze directeur op 06 3017 2123.

ORGANISATIE

Bestuur

Voorzitter: drs. Chris Kalden
 Penningmeester: drs. Max Schimmelpenninck
 Secretaris: mr. drs. Rijckert van der Flier
 Leden: mw. drs. Wendy Landewé
 drs. Joost de Weichs de Wenne
 mw. drs. ir. Iris Broersma
 mw. drs. Hester Schölvinck

Medewerkers

Directeur: mw. drs. ir. Heidi van Limburg Stirum
 Hoofd Onderzoek: drs. Ben Olde Meierink
 Wetenschap en Projecten: dr. Fred Vogelzang
 Projectleider Dag van het Kasteel en Wetenschap: mw. Janneke van Dijk, MA
 Office manager: mw. Martien Verdenius

Een vaste kern van vrijwilligers

Beeldmateriaal: Alphons te Beek en Jan Voets. Bibliotheek: Francien Cuppers, Truus van Rossum en Dian Hemelaar. Boekhouding: Walter Stokman. Collecties: Jos Schinkel en Frederike Kappert. Dag van het Kasteel: Judith Kuiperi, Caroline de Boer en Maarten van Schijndel. Documentatie: Robert Ligthelm, Max Claasen en Jacques Hendrickx. Excursies: Maja Hullegie en Ellen Verbeek. Facilitair en archief: Gonny Olthof. Fotografie: Albert Speelman en Peter van de Wielen. Grafische vormgeving: GH. Lexicon: John Wendrich, Taco Hermans en Martijn van der Kaaij. Redactie Kasteel & Buitenplaats: Lucie Wessels en Rob Gruben.

KERNGEGEVENS

INKOMSTEN NKS

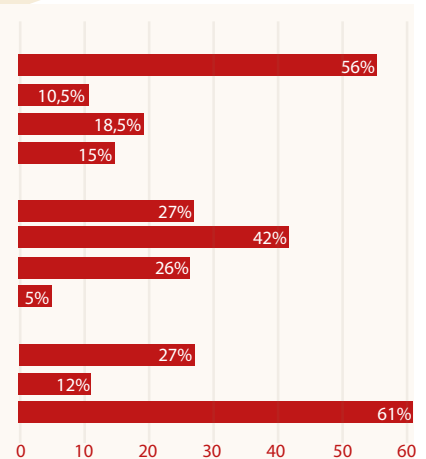
Schelingen 56%
 Donateurs 10,5%
 Sponsoring en subsidies 18,5%
 Activiteiten en projecten 15%

BESTEDINGEN NKS

Personeel 27%
 Activiteiten 42%
 Afschrijvingen en Algemeen 26%
 Huisvesting 5%

ACTIVITEITEN NKS

Publieke uitingen (Blad K&B, Social Media, Nieuwsbrief, Publicaties) 27%
 Studie en onderzoek (Waaronder begeleiding jonge onderzoekers) 12%
 Publieksactiviteiten (Dag van het Kasteel, Studiedagen, Excursies) 61%

NEDERLANDSE KASTELENSTICHTING

KENNISCENTRUM VOOR KASTEEL EN BUITENPLAATS

Bezoekadres: Karel de Grotestraat 30, 3962 CL Wijk bij Duurstede
 Postadres: Postbus 123, 3960 BC Wijk bij Duurstede
 T: 0343 578995 | info@kastelen.nl | www.kastelen.nl | Twitter: @NKS_Kennis
 Facebook: [@nkskasteelenbuitenplaats](https://www.facebook.com/nkskasteelenbuitenplaats) | Bank: NL24ABNA 0470 7592 67

Wij danken onze samenwerkingspartners en sponsors

